Pélé Yoets

Zaken - Zayin

משעברו רב שנותיו של אדם והגיע לבן ארבעים ראוי לזכר אחריתו כי הולך האדם אל בית עולמו ובכל יום הולך וחסור. ואם לא זכר את בוראו בימי בחרותו והלך שובב בדרך לבו ונמשך אחר תענוגי והבלי העולם הזה ואת פעל ה' לא הביט, עת לחננה על נפשו ולחוס על כבוד קונו ולשוב מדרכו הרעה ללכת בדרכי טובים וארחות צדיקים ישמר ויאמר, אוי לי כי פנה היום כי ינטו צללי ערב (ירמיהו ו ד), הבה נא אשובה אל אישי יוצרי ועושי כבודי ומרים ראשי, בטרם יבואו ימי הרעה, ימים אשר אין לי בהם חפץ שלא אוכל עשות לא זכות ולא חובה ולא תשובה. ויאמר, דיה לצרה, עד עכשו עשיתי רצון יצרי מעתה אשוב אל יוצרי, אולי ארצה ואתקן את מעותי בטרם יום מיתתי. ורעת האדם בארץ, כי דרך איש ישר בעיניו ויצר לב האדם רע מראה לו, שנאה לבחור לאכל ולשתות ולשורר ולרקד וכאיש גבורתו לדלג כאיל וכגדי לרעות בגנים ולהרבות במיני שחוק ושמחת מרעות מינים ממינים שונים, ולשים לילות כימים בשמחות וגיל עם רעים אהובים בחורים וגם בתולות וכהנה רעות, וכאשר יזקין ישיאנו יצרו לאמר שעתה אין כחו כבראשונה ואינו לפי כבודו לישב עם בחורים בסוד משחקים, רק כבודו בגדולים להיות בא באנשים לישב עם אנשי צורה זקנים שכמותו, ובלילות הארכים ישבו שרים נדברו על הארץ ועל הפרות על הערים ועל הממלכות, וכל אשר יעבר תחת שבט לשונם מדבר לדבר ומענין לענין לעבר השעה ברב דברים ומעלה עשן וקאו"י וחזור וקאו"י, ודומה להם שזהו דרך ישר וטוב והגון, וכך הוא חובתו וכך נאה לו, ולא ידעו ולא יבינו כי זו

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

נבלה וזו חתיכה דאסורא, ואלו ואלו נשרפין בבית הדשן אם לא יתנו לב לשוב, כי ברב דברים לא יחדל פשע, ואוי להם לבריות מעלבונה של תורה (אבות ו, ב, שמות רבה מא ח) וכמו שכתבנו בערך ''דבור'' ומקומות אחרים, רק זו היא דרך ישרה שיבר לו האדם ובפרט כאשר יגיע עד זקנה, יזכר לו יום המיתה ויאמר, הנה נא זקנתי, לא ידעתי יום מותי, אשוב היום שמא אמות למחר. וידבק בחכמים ובספרים המלמדים לאדם דעת, ויפקח עיניו על כל ענייניו, ואל יאבד הזמן יקר הערך כשהוא פנוי, כי היום קצר והמלאכה מרבה, על מה יפנה תחלה, או לתקן את אשר עותו בימי בחרותו, או להשלים חובתו דבר בעתו, לכן כל אשר בכחו לעשות יעשה, תקונים ולמודים ומצוות ומעשים טובים, הלוך וגדל עד שיהא פרוש מהבלי ותענוגי העולם הזה ומתנהג בחסידות אולי יתרצה ויאמר: אשרי זקנותי שכפרה על ילדותי (סוכה נג, א):

וחיובא רמיא לנהג כבוד בזקנים, שמצינו בקדוש ברוך הוא שחלק כבוד לזקנים (ויק''ר יא ח). ואיתא במדרש (ב''ב י ב) שאלו לשלמה בן דוד: איזהו בן העולם הבא, אמר להם, כל שכנגד זקניו כבוד. ואחת מתרי''ג מצוות היא לקום מפני זקן. וכן צריך לחלק כבוד לזקנים בסדר הישיבה, ואפלו מי שהוא יניק וחכים יעבר את מי שהוא גדול ממנו במנין למעלה ואל יאמר, חכימאה אנא ולי ראוי לישב למעלה, כי גנאי הדבר לתלמיד חכם שיטל הכבוד לעצמו וישב במקום גדולים, ולמחש בעי שמא יהיו מרננים אחריו כי לא טוב עשה ואיכא צד חלול השם, לכן ישב למטה, ואם יפצרו בו ויעלוהו למעלה אז עלה יעלה. וכבר אמר שלמה (משלי כה ז) טוב אמר לך עלה הנה: וכן ראוי לחלק כבוד לזקנים לטל מהם עצה על כל דבר. וכבר אמרו רבותינו ז''ל (מגילה לא, ב) אם יאמרו לך זקנים לסתר ונערים לבנות, שמע לזקנים, שסתירת זקנים בנין ובנין נערים סתירה. ואפלו אם לא ישר בעיניהם עצת הזקנים לא ילבינו נערים פני זקנים, אלא ישיבום בנעם שיח ודרך כבוד כראוי.

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

והזקן גם כן ישמר כבודו, ואל יביא עצמו לידי בזיון, ולא יעשה מעשים שאינם נאים לזקנים, וגם לא ידבר במקום שיודע שאין דבריו נשמעין, ובזה יהיה כבודו במקומו מנח. וכבר אמרו רבותינו ז''ל (תנחומא מקץ י) שיבקש אדם רחמים על ימי הזקנה שיהא בריא ונקי ממומי הזקנים. וכבר ידוע מאמרם ז''ל (סנהדרין מד ב) שלעולם יקדים אדם תפלה לצרה. ולכן גם לזאת יתפלל בעודנו באבו (וכבר סדרתי תפלה בסיעתא דשמיא). ועל כל פנים אם יש לו ממומי הזקנים שמכבידים על אנשי ביתם, צריך לסבלם ולנהלם בנחת ובדרך כבוד, ולפם צערא אגרא. ולמחש בעי שמא גם הוא יבוא לידי מדה זו וכאשר עשה כן יעשה לו, ועל כל פנים השם יתברך כפעלו ישלם גמולו

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions